

Pressmeddelande

Från Revisionen

2006-06-26 09:00

Revisorerna om SU som vårdmotor i Västsverige: SU har goda förutsättningar - men behöver regionledningens stöd

Förutsättningarna för Sahlgrenska universitetssjukhuset (SU) att vara den starka motorn i regionens sjukvård är goda, men den skulle åstadkomma mer om regionen gav den bättre möjligheter att utvecklas. Viktigast av allt i detta sammanhang är att SU:s ledande roll i den västsvenska sjukvården får ett innehåll som gör att SU tillsammans med övriga vårdgivare blir likvärdiga partners i en gemensam process.

Det säger en granskningsrapport som regionens revisorer behandlade vid sitt junisammanträde.

Rapporten "Ingen rök utan eldsjälur - Om SU:s roll som motor i den regionala sjukvården" presenterar ett antal förklaringar till att motorn brister samtidigt som den pekar på områden där motorn kan fungera bättre.

Visionen med SU som regionens motor i utvecklandet av regionens hälso- och sjukvård finns angiven i såväl budget som utvecklingsstrategi. Viktigast av allt är att SU:s ledande roll ges ett innehåll som gör SU och övriga vårdgivare till likvärdiga partners i en gemensam process. När det gäller innovationer och så kallad kunskapsproduktion fungerar det väl. Däremot svajar det i överförandet av ny kunskap och ny teknik.

Rapporten tar upp ett antal punkter med avgörande betydelse för motorns fortsatta drift:

Otydligt uppdrag från regionstyrelsen

Revisorerna menar att regionstyrelsens uppdrag till SU som motor är otydligt. För att SU ska bli en verkligt kraftfull och väl fungerande motor måste sjukhuset få klara och tydliga besked. Rapporten pekar på att sjukhuset är och förblir producent och förmedlare av kunskaper till regionens övriga grenar av hälso- och sjukvården samt till den akademiska omvärlden. Samtidigt betonas regionstyrelsens ansvar för att förtydliga sina förväntningar på SU när det gäller fördelningen av arbetet (nivåstrukturering) mellan de olika instanserna i vårdkedjan. Samma sak gäller för kunskaps- och ledarskapsfrågor på de olika medicinska specialområdena.

SU måste även få tydligare besked vilka förväntningar regionledningen har på SU när det gäller utvärdering samt underlag för uppföljningsarbete och vårdprocesser.

Egna otydligheter

SU behöver förtydliga sina mål och strategier för att motorn ska ge mer och därmed uppfylla uppdragsgivarens förväntningar. Motorns förmåga att uträtta något är beroende av vad verksamhetschefer och specialister åstadkommer, särskilt om de är goda entreprenörer och ledare. Det gäller inte minst på områden som forskning och utveckling (FoU), kunskapsöverföring samt sambanden mellan SU och övriga vårdgivare.

Incitamenten styr åt fel håll

Eldsjälarna och de goda ledarna finns, men de syns inte alltid. Rapporten föreslår att incitamenten för SU:s verksamhetschefer och specialister inte enbart ska vara internationellt gott anseende eller internationella karriärer. För att motorn ska göra mer nytta i regionens verksamheter måste det även finnas incitament för karriär på hemmaplan. Det finns eldsjälarna och goda ledare i regionens egna led, vilka inte i första hand ser till internationella karriärer utan till hemmamarknaden. Rapporten betonar dock att båda alternativen måste finnas.

Stärkta sektorsråd

Regionstyrelsen borde stärka de medicinska sektorsråden, bestående av medicinska chefer och företrädare för medicinska fakulteten, genom att tydligare markera deras roller när det gäller nivåstruktureringen (arbetsfördelningen mellan olika aktörer i vården). Sektorsråden bildar tillsammans ett kraftfullt nätverk som stärker SU:s i dess roll som motor, vilket bör tas till vara.

Vem ska styra och vad ska styras?

Rapporten efterlyser även ett klarläggande om vad som ska styras i beställningen, vad som ska styras genom professionen och dess kunskaper samt vad som ska styras genom nivåstruktureringen (arbetsfördelningen) mellan sjukhusen. Frågan skulle kunna bakas in i det utvecklingsarbete och den översyn av beställar-/utförarsystemet som pågår för närvarande. Om den politiska ledningen bestämmer sig för att förtydliga och stärka SU:s motorroll innebär det att andra styrsystem påverkas.

[Läs rapporten här...](#)

Kommentarer:

Roland Andersson, regionstyrelsens ordförande:

- Det är märkligt att man måste vara civilingenjör från bilindustrin för att kunna förstå den här revisionsrapporten. De problem som rapporten beskriver kunde ha redovisats utan bildspråk från bilindustrin.
- Forskningsverksamheten äger rum såväl på Sahlgrenska universitetssjukhuset, Sahlgrenska akademien som på andra ställen i regionens sjukvård, både på sjukhus och vårdcentraler. Klart är dock att den är koncentrerad till SU, och så måste det vara. På frågan hur resultaten ska överföras till regionens övriga verksamheter är mitt svar: sektorsråden. Sektorsråden måste emellertid få uppdraget från hälso- och sjukvårdsutskottet.
- Det finns all anledning att ta den här rapporten på allvar. Det är nödvändigt att koppla in sektorsråden, inte minst för SU, för att forskningsresultaten ska kunna föras vidare ut i verksamheterna. Givetvis måste alla andra forskningsresultat också gå samma väg.
- När det handlar om verksamhetsutveckling så behöver den ju nödvändigtvis inte vara forskningsanknuten. Sådana erfarenheter av verksamhetsutveckling bör gå via regionens centrum för verksamhetsutveckling, CVU. Där har CVU en roll att spela.

Lars Bergsten, regionstyrelsens vice ordförande:

- Rapporten är bra och behandlar ett svårt område. Den kanske ältar motortemat lite väl mycket, men är i övrigt intressant.
- Rapporten pekar på några viktiga områden, till exempel frågan om vem det är som ska styra. Är det ägaren eller beställaren? Jag menar att regionstyrelsen som ägare måste vara mycket tydligare och styra betydligt mer.
- Jag delar dessutom rapportens undringar om vad regionfullmäktiges beslut om SU som motor innebär: Är det en vision, ett mål eller ett uppdrag? Den saken behöver absolut förtydligas.
- Utpekandet av sjukhusets dubbla roller är intressant, dels att vara riktat utåt

mot universitets- och forskarvärlden, dels inåt mot regionen och den nytta som kan göras där.

- Jag tycker om resonemanget om varifrån styrelsens ledamöter ska komma. Ska de enbart vara från göteborgstrakten? SU är visserligen göteborgarnas sjukhus och svarar för deras behov av vardagssjukvård, men samtidigt har det sin roll som regionsjukhus med ett vårdutbud för alla i Västra Götalands län. Jag tycker att hälften av ledamöterna ska komma från Göteborgsområdet och de andra från övriga delar av länet.

Jonas Andersson, ordförande, regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott:

- Rapporten pekar på vikten av att ytterligare stärka samarbetet mellan Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) och övriga vårdenheter i Västra Götalandsregionen och att framför allt finna en struktur på samarbetet som gör att vi når målen om att erbjuda hög kvalitet på såväl utvecklingen av sjukvården som i den direkta vårdverksamheten.

- Frågan om nivåstrukturering av vården måste ständigt hållas aktuell och den förändras också i takt med den medicinska utvecklingen. Det är viktigt att regionstyrelsen och dess hälso- och sjukvårdsutskott fortsätter att utveckla ägarstyrningen av sjukvården för att få en nivåstrukturering som tillgodoser behoven av såväl kvalitet och säkerhet som närhet. De medicinska sektorsråden har här en uppgift att kunna se över eventuella geografiska revir för att utveckla hälso- och sjukvården inom respektive specialitet. På detta sätt att arbeta finns redan goda förebilder i regionen, som t ex reumatologin.

- Oavsett vilka metaforer man väljer för att beskriva SU:s roll som motor i utvecklingen av hälso- och sjukvården så är det tydligt så att SU har en speciell roll i det västsvenska forskningen och i sjukvårdssystemet. "Rapporten pekar på vikten av att ytterligare stärka samarbetet mellan SU och övriga vårdenheter i Västra Götalandsregionen och att framför allt finna en struktur på samarbetet som gör att vi når målen om att erbjuda hög kvalitet på såväl utvecklingen av sjukvården som i den direkta vårdverksamheten.

Mikael Cederbratt, vice ordförande, regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott:

- Jag ser två linjer i rapporten. Den ena handlar om forsknings- och utvecklingsarbetet som vänder sig utåt mot en internationell arena. Den delen rullar ju på av sig själv.

- Den andra linjen däremot går inåt och handlar bland annat om SU som sista utposten i vården.

För det uppdraget får SU betalt av regionen och där uppfattar jag att det skulle behövas en skärpning.

Jan Bergquist, ordförande, Sahlgrenska universitetssjukhuset:

- Sahlgrenska Universitetssjukhuset, SU, är hela regionens sjukhus. Jag är stolt över dess roll som drivkraft för näringslivet, inte minst för Västsveriges blomstrande bioteknikindustri. Jag är också stolt över SU:s roll som motor för regionens hälso- och sjukvård.

- Samtidigt är det uppenbart att vi på många sätt kan stärka SU:s uppdrag som motor. Ett exempel är skapandet av ett Bildcentrum som i vår region utvecklar forskning, nya diagnosmetoder och integrerade operations- och laboratoriemiljöer. Allt i syfte att med patienten i centrum kunna erbjuda bästa möjliga sjukvård.

- Låt oss nu på allt sätt stärka partnerskapet mellan vårdens aktörer i Västra Götalandsregionen. Det är endast genom förtroendefull samverkan som SU kan fullgöra sin roll som sista utposten och främsta framkanten i regionens hälso- och sjukvård.

Benny Strandberg, vice ordförande, Sahlgrenska universitetssjukhuset:

- SU måste för egen del snabba upp processerna kring att föra ut kunskap om sådan vård som med fördel skulle kunna utföras på andra sjukhus eller i primärvården.
- Regionstyrelsen har nu ett ypperligt tillfälle att förtydliga de regionala förväntningarna på SU. Om SU är motorn så är regionstyrelsen en del av bränslet. Med entreprenörsanda och gott ledarskap kommer man långt, men ska vi ända fram så bör visionen förtydligas.

Wimar Sundeen, revisorskollegiets ordförande:

- Regionen har i olika sammanhang betonat att SU ska vara motorn i Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård. Revisionen har därför funnit det angeläget att granska vad detta står för och hur det omsätts i praktiken.
- Begreppet ger många associationer och sätter fantasin i rörelse. Det är viktigt att ägaren, alltså regionstyrelsen med sitt hälso- och sjukvårdsutskott, nu blir ännu tydligare i sina krav och förväntningar på SU som drivkraften i hälso- och sjukvården. Samtidigt måste SU axla det ansvar man fått och utarbeta en plan för hur visionen ska förverkligas.
- Det är också en självklar uppgift för ägaren att se till att SU och den övriga hälso- och sjukvården i regionen har samma övergripande mål, går i takt och i samma riktning. Alla enheter måste både få känna ansvar för och vara delaktiga i utvecklingen av sjukvården i regionen. Det ställer ytterligare krav på tydlig ledning och god kommunikation från regionledningen.

Kontaktperson: Stellan Larsson, revisor, 0708 - 55 34 53

Skapat av: Håkan Johansson Epost: hakan.johansson@vgregion.se Tel: 0501-62255